

Κόρης, πισότερα· ὅτι φησὶν εἶναι νῆσον πρὸς τῇ Βρετανικῇ, 198. καὶ ἦν ὁμοία τοῖς ἐν Σαμοθράκῃ περὶ τὴν Δήμητρα καὶ τὴν Κόρην ἱεροποιεῖται. Καὶ τοῦτο δὲ τῶν πισευομένων ἐστίν, ὅτι ἐν τῇ Κελτικῇ φύεται δένδρον ὁμοῖον συκῇ, καρπὸν δ' ἐκφέρει παραπλήσιον κιονοκράνῳ Κορινθιουργεῖ· ἐπιτηδεῖς δ' οὗτος, ἀφήσιν ὁπὸν θανάσιμον πρὸς τὰς ἐπιχρίσεις τῶν βελῶν. Καὶ 199. τοῦτο δὲ τῶν θρυλλουμένων ἐστίν, ὅτι πάντες Κελτοὶ φιλό-νευκοί τε εἰσὶ· καὶ οὐ νομίζεται παρ' αὐτοῖς αἰσχρὸν τὸ τῆς ἀειμῆς ἀφειδεῖν τοὺς νέους. Ἐφορος δὲ ὑπερβαλλουσαν τε τῷ μεγέθει λέγει τὴν Κελτικὴν, ὥς, ἥσπερ νῦν Ἰβηρίας καλοῦμεν, ἐκείνοις τὰ πλεῖστα προσνέμειν μέχρι Γαδείρων· φιλέλληνας τε ἀποφαίνει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πολλὰ ἰδίως λέγει περὶ αὐτῶν οὐκ ἰσχύοντα τοῖς νῦν. Ἰδίον δὲ καὶ τοῦτο· ἀσκεῖν γὰρ αὐτοὺς, μὴ παχεῖς εἶναι, μηδὲ προγάσοντας· τὸν δ' ὑπερβαλλόμενον τῶν νέων τὸ τῆς ζώης μέτρον ζημιοῦσθαι. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς ὑπὲρ τῶν Ἀλπεῶν Κελτικῆς.

Κ Ε Φ. Ε.

§. 1.

Ἡ ΔΕ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗ, τρίγωνος μὲν ἐστὶ τῷ σχήματι· παραβέ-
βληται δὲ τὸ μέγιστον αὐτῆς πλευρὸν τῇ Κελτικῇ, τοῦ μήκους οὐβ' ὑπερβάλλον, οὐτ' ἑλλείπον. Ἐστὶ γὰρ ὅσον τετρακισχιλίων καὶ τριακοσίων ἢ τετρακοσίων σταδίων ἑκάτερον, τό τε Κελτικὸν τὸ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥήνου μέχρι πρὸς τὰ βόρεια τῆς Πυρήνης ἄκρα τὰ κατὰ Ἀκωϊτανίαν, καὶ τὸ ἀπὸ Καντίου τοῦ κατανακτοῦ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥήνου, ἐωθινωτάτου σημείου τῆς Βρετανικῆς, μέχρι πρὸς τὸ ἐσπέριον ἄκρον τῆς νήσου, τὸ κατὰ τὴν Ἀκωϊτα-
νίαν καὶ τὴν Πυρήνην ἀντικείμενον. Τοῦτο μὲν δὴ τοῦλάχιστον

199. διάστημα ἀπὸ τῆς Πυρήνης ἐπὶ τὸν Ῥήνον ἔστι· ἐπεὶ τὸ μέγιστον εἴρηται, ὅτι καὶ πεντακισχιλίων σταδίων ἔστιν. Ἀλλ' εἰκὸς εἶναί τινα σύννευσιν ἐκ τῆς παραλλήλου θέσεως τῷ ποταμῷ πρὸς τὸ ὄρος, ἀμφοτέρωθεν ἐπιστροφῆς τινὸς γυνομένης, κατὰ τὰς πρὸς τὸν Ὠκεανὸν ἐσχατίας.

§. 2.

Τέτταρα δ' ἐστὶ διαίρματα, οἷς χρῶνται συνήθως ἐπὶ τῇ νήσῳ ἐκ τῆς ἡπείρου, τὰ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τῶν ποταμῶν, τοῦ τε Ῥήνου, καὶ τοῦ Σηκουάνα, καὶ τοῦ Λεῖγῆρος, καὶ τοῦ Γαρούνα. Τοῖς δ' ἀπὸ τῶν περὶ τὸν Ῥήνον τόπων ἀναγομένοις, οὐκ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐκβολῶν ὁ πλοῦς ἔστι, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ὁμορούντων τοῖς Μεναπίοις Μοριγῶν, παρ' οἷς ἔστι καὶ τὸ Ἴτιον, ᾧ ἐχρήσατο ναυστάθμῳ Καῖσαρ ὁ Θεός, διαίρων εἰς τὴν νήσον. Νύκτωρ δ' ἀνήχθη, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ κατῆρε περὶ τετάρτην ὥραν, τριακοσίους καὶ εἴκοσι σταδίους τοῦ διάπλου τελέσας· κατέλαβε δ' ἐν ἀρούραις τὸν σῖτον. Ἔστι δ' ἡ πλείστη τῆς νήσου πεδιάς, καὶ καταδρυμός· πολλὰ δὲ καὶ γεώλοφα τῶν χωρίων ἐστὶ φέρι δὲ σῖτον καὶ βοσκήματα, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ σίδηρον. Ταῦτά [τε] δὴ κομίζεται ἐξ αὐτῆς, καὶ δέρματα, καὶ ἀνδράποδα, καὶ

200. κύνες εὐφυεῖς πρὸς τὰς κυνηγείας. Κελτοὶ δὲ καὶ πρὸς τοὺς πολέμους χρῶνται καὶ τούτοις, καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. Οἱ δὲ ἄνδρες εὐμηκέστεροι τῶν Κελτῶν εἰσι, καὶ ἥσσον ξανθότριχες, χαυνότεροι δὲ τοῖς σώμασι. Σημεῖον δὲ τοῦ μεγέθους· ἀντίπαιδας γὰρ ἡμεῖς εἶδομεν ἐν Ῥώμῃ, τῶν ὑψηλοτάτων αὐτόθι ὑπερέχοντας καὶ ἡμιποδῶ· βλαιοῦς δὲ, καὶ ἄλλα οὐκ εὐγράμμους τῇ συστάσει. Τὰ δ' ἤδη τὰ μὲν ὅμοια τοῖς Κελτοῖς, τὰ δ' ἀπλούστερα καὶ βαρβαρώτερα, ὥς' ἐνίους γάλακτος εὐποροῦντας μὴ τυροποιεῖν, διὰ τὴν ἀπειρίαν· ἀπείρους δ' εἶναι καὶ κηπείας, καὶ ἄλλων γεωργικῶν. Δυνασεῖται δ' εἰσὶ παρ' αὐτοῖς

Πρὸς δὲ τοὺς πολέμους, ἀπὴναις χρώνται τὸ πλεόν, καθάπερ 200. καὶ τῶν Κελτῶν ἐνιοι. Πόλεις δ' αὐτῶν εἰσιν οἱ ὄρυμοί· περιφράξαντες γὰρ δένδρεσι καταβεβλημένοις εὐρυχωρῇ κύκλον, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ καλυβοποιοῦνται, καὶ τὰ βοσκήματα κατασκαμνύουσιν, οὐ πρὸς πολὺν χρόνον. Ἐπομβροὶ δ' εἰσὶν οἱ ἄερες μᾶλλον, ἢ νιφετώδεις· ἐν δὲ ταῖς αἰθρίαις ὁμίχλη κατέχει πολὺν χρόνον, ὥστε δι' ἡμέρας ὅλης ἐπὶ τρεῖς μόνον, ἢ τέτταρα ὥρας, τὰς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁρᾶσθαι τὸν ἥλιον. Τοῦτο δὲ καὶ τοῖς Μορνοῖς συμβαίνει, καὶ τοῖς Μεναπίοις, καὶ ὅσοι τούτων πλησιόχωροι.

§. 3.

Δίς δὲ διέβη Καῖσαρ εἰς τὴν νῆσον ὁ Θεός· ἐπανήλθε δὲ διὰ ταχέων οὐδὲν μέγα διαπραξάμενός, οὐδὲ προελθὼν ἐπὶ πολὺ τῆς νήσου, διὰ τε τὰς ἐν τοῖς Κελτοῖς γενομένας ζάσεις τῶν τε βαρβάρων καὶ τῶν οἰκείων στρατιωτῶν· καὶ διὰ τὸ πολλὰ τῶν πλοίων ἀπολέσθαι κατὰ τὴν πανσέληνον, αὕξησιν λαβούσων τῶν ἀμπώτεων καὶ τῶν πλημμυρίδων. Δύο μέντοι ἢ τρεῖς νύκτας ἐγίκτησε τοὺς Βρετανούς, καίπερ δύο τάγματα μόνον περαιώσας τῆς στρατιάς, καὶ ἀπήγαγεν ὄμηρά τε καὶ ἀνδράποδα, καὶ τῆς ἄλλης λείας πλῆθος. Νυνὶ μέντοι τῶν δυναστῶν τινες τῶν αὐτόθι πρεσβεύουσι καὶ θεραπαίαις κατασκευασάμενοι τὴν πρὸς Καίσαρα τὸν Σεβαστὸν φιλίαν, ἀναθήματά τε ἀνέθηκαν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, καὶ οἰκείαν σχεδὸν τι παρσκευάσαν τοῖς Ῥωμαίοις ὅλην τὴν νῆσον. Τέλη τε οὐπω ὑπομένουσι βαρέα, τῶν τε εἰσαγομένων εἰς τὴν Κελτικὴν ἐκεῖθεν, καὶ τῶν ἐξαγομένων ἐνθενδε· ταῦτα δ' ἐστὶν ἑλεφάντινα ψάλια καὶ περιαιχένια, καὶ λιγγούρια, καὶ ὑαλᾶ σκεύη, καὶ ἄλλος ῥῶπος τοιοῦτος· ὥςτε μηδὲν δεῖν φρουρᾶς τῆς νήσου. Τούλάχιστον μὲν γὰρ ἐνὸς τάγματος χρήζοι ὄν, καὶ ἵπποιον τινος, ὥςτε καὶ

200. φόρους ἀπάγεσθαι παρ' αὐτῶν. Εἰς ἴσον δὲ καθίστατο πᾶν τὸ ἀνάλωμα τῇ στρατιᾷ τοῖς προσφερομένοις χρήμασιν· ἀνάγκη
 201. γὰρ μειοῦσθαι τὰ τέλη φόρων ἐπιβαλλομένων, ἅμα δὲ καὶ κινδύνους ἀπαντᾶν τινας, βίας ἐπαγομένης.

§. 4.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι περὶ τὴν Βρετανικὴν νῆσοι μικραὶ· μεγάλη δ' ἡ Ἰέρνη, πρὸς ἄρκτον αὐτῇ παραβεβλημένη, προμήκης μᾶλλον, ἢ πλάτος ἔχουσα. Περί ἧς οὐδὲν ἔχομεν λέγειν σαφές, πλὴν ὅτι ἀγριώτεροι τῶν Βρετανῶν ὑπάρχουσιν οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, ἀνθρῶποφάγοι τε ὄντες καὶ πολυφάγοι, τοὺς τε πατέρας τελευτήσαντας κατεσθίειν ἐν καλῷ τιθέμενοι, καὶ φανερώς μίσγεσθαι ταῖς τε ἄλλαις γυναῖξί, καὶ μητράσι, καὶ ἀδελφαῖς. Καὶ ταῦτα δ' οὕτω λέγομεν, ὥς οὐκ ἔχοντες ἀξιοπίστους μάρτυρας. Καίτοι τό γε τῆς ἀνθρῶποφαγίας καὶ Σκυθικὸν εἶναι λέγεται· καὶ ἐν ἀνάγκαις πολιορκητικαῖς, καὶ Κελτοί, καὶ Ἰβηρες, καὶ ἄλλοι πλείους, ποιῆσαι τοῦτο λέγονται.

§. 5.

Περὶ δὲ τῆς Θούλης ἔτι μᾶλλον ἀσαφὴς ἡ ἱστορία, διὰ τὸν ἐκτοπισμόν· ταύτην γὰρ τῶν ὀνομαζομένων ἀρκτικώτατην τιθέασιν. Ἄ δ' εἶρηκε Πυθέας περὶ τε ταύτης, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ταύτῃ τόπων, ὅτι μὲν πέπλασαι, φανερόν ἐκ τῶν γνωριζομένων χωρίων· κατέψευσαι γὰρ αὐτῶν τὰ πλείιστα, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶρηται· ὥς τε δῆλός ἐστιν ἐψευσμένος μᾶλλον περὶ τῶν ἐκτετοπισμένων. Πρὸς μέντοι τὰ οὐράνια καὶ τὴν μαθηματικὴν θεωρίαν ἱκανῶς [ἀν] δόξειε κεχρῆσθαι τοῖς πράγμασι, τοῖς τῇ κατεψυγμένῃ ζώῃ πλησιάζουσι· τὸ τῶν καρπῶν εἶναι τῶν ἡμέρων καὶ ζώων, τῶν μὲν ἀφορίαν παντελῆ, τῶν δὲ σπάνιν, κέγχρῳ δὲ καὶ ἄλλοις λαχάνοις, καὶ καρποῖς καὶ ῥίζαις τρέφε-

σθαι· παρ' οἷς δὲ σῖτος καὶ μέλι γίνεται, καὶ τὸ πόμα ἐντεῦθεν 201.
 ἔχειν. Τὸν δὲ σῖτον, ἐπειδὴ τοὺς ἡλίους οὐκ ἔχουσι καθαροὺς,
 ἐν οἴκοις μεγάλοις κόπτουσι, συγκομισθέντων δεῦρο τῶν σα-
 χύων· αἱ γὰρ ἄλλαι ἄχρηστοι γίνονται διὰ τὸ ἀνήλιον, καὶ τοὺς
 ὄμβρους.

Κ Ε Φ. Ζ.

§. 1.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν ὑπὲρ τῶν Ἀλπεων Κελτικὴν, καὶ τὰ ἔθνη τὰ
 ἔχοντα τὴν χώραν ταύτην, περὶ αὐτῶν τῶν Ἀλπεων λεκτέον,
 καὶ τῶν κατοικούντων αὐτάς, ἔπειτα περὶ τῆς συμπάσης Ἰτα-
 λίας, φυλάττουσιν ἐν τῇ γραφῇ τὴν αὐτὴν τάξιν, ἥνπερ δίδωσιν
 ἡ τῆς χώρας φύσις. Ἀρχονται μὲν οὖν αἱ Ἀλπεὶς οὐκ ἀπὸ Μο-
 νοίκου λιμένος, ὡς εἰρήκασί τινες, ἀλλ' ἀπὸ τῶν αὐτῶν χωρίων
 ἀφ' ὧνπερ καὶ τὰ Ἀπέννινα ὄρη κατὰ Γένουαν ἐμπορεῖον Λι-
 γύων, καὶ τὰ καλούμενα Σαβάτων Οὐάδα, ὅπερ ἐστὶ Τενάγη·
 τὸ μὲν γὰρ Ἀπέννινον ἀπὸ Γενούας, αἱ δὲ Ἀλπεὶς ἀπὸ τῶν 202.
 Σαβάτων ἔχουσι τὴν ἀρχήν. Σταδίοι δ' εἰσὶ μετὰξὺ Γενούας
 καὶ Σαβάτων, διακόσιοι πρὸς τοῖς ἐξήκοντα· μετὰ δὲ τριακοσίους
 πρὸς τοῖς ἐβδομήκοντα, Ἀλβίγγανον ἐστὶ πόλισμα, οἱ δ' ἐνοικοῦν-
 τες Λίγγυες Ἰγγαυνοὶ καλοῦνται· ἐντεῦθεν δ' εἰς Μονοίκου λιμένα
 τετρακόσιοι καὶ ὀγδοήκοντα. Ἐν δὲ τῷ μετὰξὺ πόλις εὐμεγέθης,
 Ἀλβιον Ἰντεμέλιον, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰντεμέλιοι. Καὶ δὴ καὶ
 σημεῖον τίθενται τοῦ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν Σαβάτων εἶναι τοῖς
 Ἀλπεσιν ἐκ τῶν ὀνομάτων τούτων· τὰ γὰρ Ἀλπεια, καλεῖσθαι
 πρότερον Ἀλβια, καθάπερ καὶ Ἀλπιόνια. Καὶ γὰρ νῦν ἔτι τὸ
 ἐν τοῖς Ἰάποσιν ὄρος ὑψηλόν, συνάπτει πῶς τῇ Ὀκρά καὶ ταῖς
 Ἀλπεσιν, Ἀλβιον λέγεσθαι, ὡς ἂν μέχρι δεῦρο τῶν Ἀλπεων
 ἐκτεταμένων.

§. 2.

202. Τῶν οὖν Λιγύων τῶν μὲν ὄντων Ἰγγαύων, τῶν δὲ Ἰντεμελίων, εἰκότως τὰς ἀπουίας αὐτῶν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ, τὴν μὲν ὀνομαίεσθαι Ἄλδιον Ἰντεμέλιον, οἷον Ἄλπειον· τὴν δὲ ἐπιτετμημένως μᾶλλον, Ἀλδίγγαυνον. Πολύβιος δὲ προσέῃησι τοῖς δυσι φύλοις τῶν Λιγύων τοῖς λεχθεῖσι τό τε τῶν Ὀξυβίων καὶ τὸ τῶν Δακνητῶν. Ὅλως δὲ ἡ παραλία αὕτη πᾶσα μέχρι τῆς Τυρρήνειας ἀπὸ Μονοΐκου λιμένος, προεχρῆς τέ ἐστι, καὶ ἀλίμενος, πλήν βραχέων ὄρμων καὶ ἀγκυροβολίων. Ὑπέρκεινται δὲ οἱ τῶν ὄρων ἐξαίσιοι κρημνοί, σενὴν ἀπολείποντες πρὸς τῇ θαλάττῃ πάροδον. Κατοικοῦσι δὲ Λίγυες, ζῶντες ἀπὸ θρεμμάτων τὸ πλεόν, καὶ γάλακτος, καὶ κριθίνου πόματος, νεμόμενοι τὰ τε πρὸς τῇ θαλάττῃ χωρία, καὶ τὸ πλεόν τὰ ὄρη. ἔχουσι δ' ὕλην ἐνταῦθα παμπόλλην ναυπηγήσιμον, καὶ μεγαλόδενδρον, ὥς· ἐνίων τοῦ πάχους τὴν διάμετρον ὀκτὼ ποδῶν εὐρίσκεσθαι· πολλὰ δὲ καὶ τῇ ποικιλίᾳ τῶν θυίνων οὐκ ἔστι χεῖρω πρὸς τὰς τραπεζοποιίας. Ταῦτά τε δὴ κατάγουσιν εἰς τὸ ἐμπορεῖον τὴν Γένουαν, καὶ θρέμματα, καὶ δέρματα, καὶ μέλι· ἀντιφορτίζονται δὲ ἔλαιον, καὶ οἶνον τὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας· ὁ δὲ παρ' αὐτοῖς ὀλίγος ἐστὶ, πιττίτης, αὐσηρός. Ἐντεῦθεν δὲ εἰσὶν οἱ τε Γίννοι λεγόμενοι, ἵπποι τε καὶ ἡμίονοι, καὶ οἱ λιγυσινοὶ τε χιτῶνες καὶ σάγοι. Πλεονάζει δὲ καὶ τὸ λεγγούριον παρ' αὐτοῖς, ὃ τινες ἤλεκτρον προσαγορεύουσι. Στρατεύονται δ' ἵππεῖς μὲν οὐ πάνυ, ὀπλῖται δὲ ἀγαθοὶ καὶ ἀεροβολισαί· ἀπὸ δὲ τοῦ χαλκάσπιδας εἶναι τεκμαίρονται τινες Ἕλληνας αὐτοὺς εἶναι.

§. 3.

Ὁ δὲ τοῦ Μονοΐκου λιμὴν ὄρμος ἐστίν, οὐ μεγάλαις, οὐδὲ πολλαῖς ναυσὶν, ἔχων ἱερὸν Ἡρακλέους Μονοΐκου καλουμένου·

ἔοικε δὲ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος καὶ μέχρι δεῦρο διατείνειν ὁ Μασ- 202.
σαλιωτικὸς παράπλους· διέχει δ' Ἀντιπόλεως μικρῷ πλείους,
ἢ διακοσίους σταδίους. Τούντεῦθεν δ' ἤδη, μέχρι Μασσαλίας 203.
καὶ μικρὸν προσωτέρω, τὸ τῶν Σαλύων ἔθνος οἰκεῖ τὰς Ἀλπεῖς.
τὰς ὑπερκειμένας, καὶ τινα τῆς αὐτῆς παραλίας ἀναμιῖξ τοῖς
Ἕλλησι. Καλοῦσι δὲ τοὺς Σάλυας οἱ μὲν παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων
Λίγυας, καὶ τὴν χώραν ἣν ἔχουσιν οἱ Μασσαλιῶται Λιγυ-
σαιήν· οἱ δ' ὕστερον Κελτολίγυας ὀνομάζουσι, καὶ τὴν μέχρι
Δρουεντία καὶ τοῦ Ροδανοῦ πεδιάδα τούτοις προσνέμουσιν,
ἀφ' ἧς οὐ πεζὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἱππικὴν ἐσέλλον στρατιάν,
εἰς δέκα μέρη διηρημένοι. Πρώτους δ' ἐχειρώσαντο Ῥωμαῖοι
τούτους τῶν ὑπεραλπειῶν Κελτῶν, πολὺν χρόνον πολεμήσαντες
καὶ τούτοις καὶ τοῖς Λίγυσιν, ἀποκεκλεισμένοι τὰς εἰς τὴν Ἰβη-
ρίαν παρόδους, τὰς διὰ τῆς παραλίας. Καὶ γὰρ καὶ κατὰ γῆν
καὶ κατὰ θάλατταν ἐληίζοντο· καὶ τοσοῦτον ἴσχυον, ὥςτε μόλις
στρατοπέδοις μεγάλοις πορευτὴν εἶναι τὴν ὁδόν. Οὐδοηκοςὸν
δ' ἔτος πολεμοῦντες, διεπράξαντο μόλις, ὥς' ἐπὶ δώδεκα
σταδίους τὸ πλάτος ἀνεῖσθαι τὴν ὁδὸν τοῖς ὁδεύουσι δημοσίᾳ.
Μετὰ ταῦτα μέντοι κατέλυσαν ἅπαντας, καὶ διέταξαν αὐτοὶ
τὰς πολιτείας, ἐπιστήσαντες φόβον.

§. 4.

Μετὰ δὲ τοὺς Σάλυας Ἀλδιεῖς καὶ Ἀλβίοικοι καὶ Οὐοκόν-
τιοι νέμονται τὰ προσάρκτια μέρη τῶν ὄρων. Παρατείνουσι δὲ
οἱ Οὐοκόντιοι μέχρι Ἀλλοβρόγων, ἔχοντες αὐλῶνας ἐν βάρει
τῆς ὀρεινῆς ἀξιολόγους, καὶ οὐ χείρους ὧν ἔχουσιν ἐκεῖνοι.
Ἀλλόβρογες μὲν οὖν καὶ Λίγυες ὑπὸ τοῖς στρατηγοῖς τάττονται
τοῖς ἀφικνουμένοις εἰς τὴν Ναρβωννίτιν. Οὐοκόντιοι δὲ, καθάπερ
τοὺς Οὐώλκας ἔφαμεν τοὺς περὶ Νέμαυσον, τάττονται καθ'
αὐτούς. Τῶν δὲ μετὰ τοῦ Οὐάρου καὶ τῆς Γενοῦας Λιγύων,

203. οἱ μὲν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ τοῖς Ἰταλιώταις εἰσὶν οἱ αὐτοί· ἐπὶ δὲ τοὺς ὄρεινους πέμπεται τις ὑπαρχος τῶν ἱππικῶν ἀνδρῶν, καθάπερ καὶ ἐπ' ἄλλους τῶν τελείως βαρβάρων.

§. 5.

Μετὰ δὲ Οὐοκοντίους Ἰκόνιοι, καὶ Τρεκόριοι, καὶ μετ' αὐτοὺς Μέδυλλοι, οἵπερ τὰς ὑψηλοτάτας ἔχουσι κορυφαί· τὸ γοῦν ὀρσιώτατον αὐτῶν ὕψος, σταδίων ἑκατὸν ἔχειν φασὶ τὴν ἀνάβασιν, κἀνθένδε πάλιν τὴν ἐπὶ τοὺς ὄρους τῆς Ἰταλίας κατὰβασιν. Ἄνω δ' ἐν τισὶ κοίλοις χωρίοις λίμνη τε συνίσταται μεγάλη, καὶ πηγαὶ δύο οὐ πολὺ ἀπώθεν ἀλλήλων ὧν ἐκ μὲν τῆς ἐτέρας ἔξουσιν ὁ Δρουεντίας, ποταμὸς χαραδρώδης, ὃς ἐπὶ τὸν Ροδανὸν καταράττει, καὶ ὁ Δουρίας εἰς τὰναντία· τῷ γὰρ Πάδῳ συμμίσγει, κατενεχθεὶς διὰ Σαλασσῶν εἰς τὴν ἐντὸς τῶν Ἀλπεων Κελτικὴν. Ἐκ δὲ τῆς ἐτέρας πολὺ ταπεινότερος τῶν χωρίων τούτων ἀναδίδωσιν αὐτὸς ὁ Πάδος, πολὺς τε καὶ ὀξύς· προῖων δὲ γίνεται μείζων καὶ πρῶτος. Ἐκ πολλῶν γὰρ λαμβάνει τὴν αὔξησιν, ἐν τοῖς πεδίοις ἤδη γενόμενος, καὶ πλατύνεται τῇ οὖν διαχύσει περισπᾷ καὶ ἀμβλύνει τὸν ῥοῦν. Εἰς δὲ τὴν Ἀδριατικὴν θαλάτταν ἐκπίπτει, μέγιστος γενόμενος τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην ποταμῶν, πλὴν τοῦ Ἰσρου. Ὑπέρκεινται δ' οἱ μὲν Μέδυλλοι μάλιστα τῆς συμβολῆς τοῦ Ἰσαρος πρὸς τὸν Ροδανόν.

§. 6.

Ἐπὶ δὲ θάτερα μέρη τὰ πρὸς τὴν Ἰταλίαν κεκλιμένα τῆς λεχθείσης ὄρεινῆς, Ταυρίνοί τε οἰκοῦσι, Λιγυρικὸν ἔθνος, καὶ ἄλλοι Λίγυες. Τούτων δ' ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ Ἰδεόννου λεγομένη γῆ, καὶ ἡ τοῦ Κοττίου. Μετὰ δὲ τούτους καὶ τὸν Πάδον Σαλασσοί· ὑπὲρ δὲ τούτων ἐν ταῖς κορυφαῖς Κέντρωνες, καὶ Κατόργες

καὶ Οὐάραγροι, καὶ Ναντουάται, καὶ ἡ Λεμάννα λίμνη, δι' 204.
 ἧς ὁ Ροδανὸς φέρεται, καὶ ἡ πηγὴ τοῦ ποταμοῦ. Οὐκ ἄπω-
 θεν δὲ τούτων οὐδὲ τοῦ Ρήνου αἱ πηγαί, οὐδ' ὁ Ἀδούλας τὸ
 ὄρος, ἐξ οὗ ρεῖ καὶ ὁ Ρήνος ἐπὶ τὰς ἄρκτους, καὶ ὁ Ἀδδούας
 εἰς τάναντία, ἐμβαλλων εἰς τὴν Λάριον λίμνην τὴν πρὸς τῷ
 Κώμῳ. Ὑπέρκεινται δὲ τοῦ Κώμου, πρὸς τῇ ρίζῃ τῶν Ἀλπεων
 ἰδρυμένοι, τῇ μὲν Ραιτοὶ καὶ Οὐέννωνες, ἐπὶ τὴν ἔω κεκλιμένοι·
 τῇ δὲ Ληπόντιοι καὶ Τριθεντῖνοι καὶ Στόνοι, καὶ ἄλλα πλείω
 μικρὰ ἔθνη, κατέχοντα τὴν Ἰταλίαν ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις,
 ληστρικὰ, καὶ ἄπορα. Νυνὶ δὲ, τὰ μὲν ἐξέφθαρται, τὰ δ' ἡμέρω-
 ται τελέως· ὥς τε τὰς δι' αὐτῶν ὑπερβολὰς τοῦ ὄρους, πρότερον
 οὔσας ὀλίγας καὶ δυσπεράτους, νυνὶ πολλαχόθεν εἶναι, καὶ ἀσφα-
 λεῖς ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εὐβάτους, ὥς ἐνεσι, διὰ τὴν
 κατασκευὴν. Προσέθηκε γὰρ ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ τῇ καταλύσει
 τῶν ληστῶν τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν, ὅσον οἶόντ' ἦν· οὐ γὰρ
 δυνατὸν πανταχοῦ βιάσασθαι τὴν φύσιν διὰ πετρῶν καὶ κρη-
 μῶν ἐξαισίων, τῶν μὲν ὑπερκειμένων τῆς ὁδοῦ, τῶν δ' ὑποπι-
 πτόντων, ὥς τε καὶ μικρὸν ἐκβάσιν ἄφυκτον εἶναι τὸν κίνδυνον,
 εἰς φάραγγας ἀδύσσοις τοῦ πτώματος ὄντος. Οὕτω δὲ ἐστὶ ξενὴ
 κατὰ τι αὐτοῦ ἡ ὁδὸς, ὥς' ἱλιγγον φέρειν τοῖς πεζῇ βαδίζουσι
 καὶ αὐτοῖς καὶ ὑποζυγίοις τοῖς ἀήθεσι· τὰ δ' ἐπιχώρια κομί-
 ζει τοὺς φόρτους ἀσφαλῶς. Οὕτ' οὖν ταῦτα ἰάσιμα, οὐδ' αἱ
 κατολισθαίνουσαι πλάκες τῶν κρυσαλλων ἄνωθεν ἐξαίσιοι, συν-
 οδίαν ὅλην ἀπολαμβάνειν δυνάμεναι, καὶ συνεξωθεῖν εἰς τὰς
 ὑποπιπτούσας φάραγγας. Πολλαὶ γὰρ ἀλλήλαις ἐπίκεινται πλά-
 κες, πάγων ἐπὶ πάγοις γινομένων χιόνος κρυσαλλοειδῶν, καὶ
 τῶν ἐπιπολῆς αἰεὶ ῥαδίως ἀπολυομένων ἀπὸ τῶν ἐντὸς, πρὶν
 διαλυθῆναι τελέως ἐν τοῖς ἡλίοις.

§. 7.

205. Ἡ δὲ τῶν Σαλασσῶν, πολλή μὲν ἐστὶ ἐν αὐλῶνι βαθεῖ, τῶν ὄρων ἀμφοτέρωθεν κλειόντων τὸ χωρίον μέρος δέ τι αὐτῶν ἀνατείνει καὶ πρὸς τὰς ὑπερκειμένας κορυφάς. Τοῖς οὖν ἐκ τῆς Ἰταλίας ὑπερτιθεῖσι τὰ ὄρη, διὰ τοῦ λεγθέντος αὐλῶνός ἐστι ἡ ὁδός. Εἴτα σχίζεται δίχα καὶ ἡ μὲν διὰ τοῦ Ποινίνου λεγομένου φέρεται, ζεύγεσιν οὐ βατῇ, κατὰ τὰ ἄκρα τῶν Ἀλπεων· ἡ δὲ διὰ Κεντρώνων δυσμικωτέρα. ἔχει δὲ καὶ χρυσεῖα ἢ τῶν Σαλασσῶν, ἃ κατεῖχον ἰσχύοντες οἱ Σαλασσοὶ πρότερον, καθάπερ καὶ τῶν παρόδων ἦσαν κύριοι. Προτελάμβανε δὲ πλείστον εἰς τὴν μεταλλείαν αὐτοῖς ὁ Δουρίας ποταμός εἰς τὰ χρυσοπλύσια· διόπερ, ἐπὶ πολλοὺς τόπους σχίζοντες εἰς τὰς ἐξοχετείας τὸ ὕδωρ, τὸ κοινὸν ρεῖθρον ἐξεκένουν. Τοῦτο δ' ἐκείνοις μὲν συνέφερε πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ θήραν· τοὺς δὲ γεωργοῦντας τὰ ὑπ' αὐτοῖς πεδία, τῆς ἀρθείας σερουμένους, ἐλύπει, τοῦ ποταμοῦ δυναμένου ποτίζειν τὴν χώραν, διὰ τὸ ὑπερδέξιον ἔχειν τὸ ρεῖθρον. Ἐκ δὲ ταύτης τῆς αἰτίας πόλεμοι συνεχεῖς ἦσαν ἀμφοτέροις τοῖς ἔθνεσι πρὸς ἀλλήλους. Κρατησάντων δὲ Ῥωμαίων, τῶν μὲν χρυσουργείων ἐξέπεσον καὶ τῆς χώρας οἱ Σαλασσοί· τὰ δ' ὄρη κατέχοντες ἀκμὴν τὸ ὕδωρ ἐπώλουν τοῖς δημοσιώναις τοῖς ἐργολαθήσασιν τὰ χρυσεῖα· καὶ πρὸς τούτους δ' ἦσαν αἰεὶ διαφοραὶ διὰ τὴν πλεονεξίαν τῶν δημοσιωνῶν. Οὕτω δὲ συνέβαινε τοὺς στρατηγιῶντας αἰεὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ πεμπομένους ἐπὶ τοὺς τόπους, εὐπορεῖν προφάσεων, ἀφ' ὧν πολεμήσουσι. Μέχρι μὲν δὴ τῶν νεωστὶ χρόνων, τότε μὲν πολεμούμενοι, τότε δὲ καταλυόμενοι τὸν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πόλεμον, ἴσχυον ὁμῶς, καὶ πολλὰ κατέβλαπτον τοὺς δι' αὐτῶν ὑπερβάλλοντας τὰ ὄρη, κατὰ τὸ ληστρικὸν ἔθος. Οἱ γε καὶ Δέκιμον Βρούτον, φεύγοντα ἐκ Μουτίνης, ἐπράξαντο δραχυὴν κατ' ἄνδρα.

Μεσσαλίας

Μεσσαίας δὲ πλησίον αὐτῶν χειμαδεύων, τιμὴν ξύλων κατέβαλε, 205.
 τῶν τε καυσίμων, καὶ τῶν πτελείνων ἀκοντισμάτων, καὶ τῶν
 γυμνασικῶν. Ἐσύλησαν δὲ ποτε καὶ χρήματα Καίσαρος οἱ
 ἄνδρες οὗτοι, καὶ ἐπέβαλον κρημνοὺς στρατοπέδοις, πρόφασιν
 ὡς ὁδοποιοῦντες, ἢ γεφυροῦντες ποταμούς· ὕψερρον μέντοι
 κατεστρέψατο αὐτοὺς ἄρδην ὁ Σεβαστὸς, καὶ πάντα ἐλαφυρο-
 πώλησε, κομισθέντας εἰς Ἐποραιδίαν, Ῥωμαίων ἀποικίαν· ἦν
 συνώκισαν μὲν, φρουρὰν εἶναι βουλόμενοι τοῖς Σαλασσοῖς·
 ὀλίγον δ' ἀντέχειν ἐδύναντο οἱ αὐτόθι, ἕως ἡφανίσθῃ τὸ ἔθνος.
 Τῶν μὲν οὖν ἄλλων σωμάτων τρεῖς μυριάδες ἐξητάσθησαν ἐπὶ
 τοῖς ἑξακισχιλίοις, τῶν δὲ μαχίμων ἀνδρῶν ὀκτακισχιλιοί· πάν-
 τας δ' ἐπώλησε Τερέντιος Οὐάρρων ὑπὸ δόρυ, καταστρεψά- 206.
 μένος αὐτοὺς στρατηγός· τρισχιλίους δὲ Ῥωμαίων πέμψας,
 ὥκισε τὴν πόλιν Αὐγούσαν ὁ Καῖσαρ, ἐν ᾧ ἐστρατοπέδευσε
 χωρίῳ Οὐάρρων· καὶ νῦν εἰρήνην ἄγει πᾶσα ἡ πλησιόχωρος,
 μέχρι τῶν ἁκρῶν ὑπερβολῶν τοῦ ὄρους.

§. 8.

Ἐξῆς δὲ τὰ πρὸς ἕω μέρη τῶν ὄρων, καὶ τὰ ἐπιστρέφοντα
 πρὸς νότον, Ῥαιτοὶ καὶ Οὐϊνδελικοὶ κατέχουσι, συνάπτοντες
 Ἐλουητίοις καὶ Βοῖοις· ἐπίκεινται γὰρ τοῖς ἐκείνων πεδίοις. Οἱ
 μὲν οὖν Ῥαιτοὶ μέχρι τῆς Ἰταλίας καθήκουσι, τῆς ὑπὲρ Οὐηρῶ-
 νος καὶ Κώμου· καὶ ὅγε Ῥαιτικὸς οἶνος τῶν ἐν τοῖς Ἰταλικοῖς
 ἐπαινουμένων οὐκ ἀπολείπεσθαι δοκῶν, ἐν ταῖς τούτων ὑπ-
 ωρείαις γίνεται. Διατείνουσι δὲ καὶ μέχρι τῶν χωρίων, δι' ὧν ὁ
 Ῥῆνος φέρεται· τούτου δ' εἰσὶ τοῦ φύλου καὶ Ληπόντιοι, καὶ
 Καμουνοί. Οἱ δὲ Οὐϊνδελικοὶ καὶ Νωρικοὶ τὴν ἐκτὸς παρ-
 ωρείαν κατέχουσι τὸ πλεον μετὰ Βρεύνων καὶ Γεναύνων, ἤδη
 τούτων Ἰλλυριῶν. Ἄπαντες δ' οὗτοι, καὶ τῆς Ἰταλίας τὰ γειτο-
 νεύοντα μέρη κατέτρεχον αἰεὶ, καὶ τῆς Ἐλουητίων, καὶ Ση-

206. κουανῶν, καὶ Βοίῶν, καὶ Γερμανῶν. Ἰταμώτατοι δὲ τῶν μὲν Οὐϊνδελικῶν ἐξητάζοντο, Λικάτιοι, καὶ Κλαυτινάτιοι, καὶ Οὐένωνες· τῶν δὲ Ραιτῶν, Ρουκάντιοι, καὶ Κοτουάντιοι. Καὶ οἱ Ἐσίωνες δὲ τῶν Οὐϊνδελικῶν εἰσι, καὶ Βριγάντιοι· καὶ πόλεις αὐτῶν, Βριγάντιον καὶ Καμπόδουνον, καὶ ἡ τῶν Λικατίων, ὥσπερ αἰερόπολις Δαμασία. Τῆς δὲ πρὸς τοὺς Ἰταλιώτας τῶν ληστῶν τούτων χαλεπότητος, λέγεται τι τοιοῦτον· ὥς ἐπειδὴν ἔλῃσι κώμην, ἡ πόλιν, οὐ μόνον ἡβηδὸν ἀνδροφονοῦντας, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν νηπίων προϊόντας τῶν ἀρρένων, καὶ μηδ' ἐνταῦθα παυομένους, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐγκύους γυναῖκας κτείνοντας, ὅσας φαῖεν οἱ μάντιες ἀρρένοκυεῖν.

§. 9.

Μετὰ δὲ τούτους, οἱ ἐγγὺς ἤδη τοῦ Ἀδριατικοῦ μυχοῦ, καὶ τῶν κατὰ Ἀκυληΐαν τόπων οἰκοῦσι, Νωρικῶν τέ τινες καὶ Κάρνοι· τῶν δὲ Νωρικῶν εἰσι καὶ οἱ Ταυρίσκοι. Πάντας δ' ἔπαυσε τῶν ἀνέδην καταδρομῶν Τιβέριος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δροῦσος Θερεΐα μιᾷ ὥς' ἤδη τρίτον καὶ τριακοστὸν ἔτος ἐσὶν, ἐξ οὗ, κατ' ἡσυχίαν ὄντες, ἀπευτακτοῦσι τοὺς φόρους. Κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν τῶν Ἀλπεων ὄρεινὴν ἐσὶ μὲν καὶ γεώλοφα χωρία, καλῶς γεωργεῖσθαι δυνάμενα, καὶ αὐλῶνες εὖ συνεκτισμένοι· τὸ μέντοι πλέον, καὶ μάλιστα περί τὰς κορυφάς, περί δ' ὅθ' καὶ συνίσταντο οἱ λησαί, λυπρὸν καὶ ἄκαρπον διὰ τε τὰς πάχνας, καὶ τὴν τραχύτητα τῆς γῆς. Κατὰ σπάνιν οὖν τροφῆς τε καὶ ἄλλων, ἐφείδοντο ἔσθ' ὅτε τῶν ἐν τοῖς πεδίοις, ἵνα ἔχοιεν

207. χορηγούς· ἀντεδίδοσαν δὲ ῥητίνην, πίτταν, δάδα, κηρὸν, μέλι, τυρόν· τούτων γὰρ εὐπόρουν. Ὑπέρκειται δὲ τῶν Κάρνων, τὸ Ποίνινον ὄρος, λίμνην ἔχον ἐξειῖσαν εἰς τὸν Ἰσαρον ποταμόν· ὃς παραλαβὼν Ἄταγιν ἄλλον ποταμόν, εἰς τὸν Ἀδρίαν ἐκβάλλει. Ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς λίμνης καὶ ἄλλος ποταμὸς εἰς τὸν Ἰσρον ῥεῖ,

καλούμενος Ἀτησινός. Καὶ γὰρ ὁ Ἰσρος τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τοῦ 207. των λαμβάνει τῶν ὄρων, πολυσχιδῶν ὄντων καὶ πολυκεφαλῶν. Μέχρι μὲν γὰρ δεῦρο, ἀπὸ τῆς Λιγυστικῆς, συνεχῇ τὰ ὑψηλὰ τῶν Ἀλπεων διέτεινε, καὶ ἐνὸς ὄρους φαντασίαν παρείχεν· εἴτ' ἀνεθύντα καὶ ταπεινωθέντα ἐξαίρεται πάλιν εἰς πλείω μέρη καὶ πλείους κορυφάς. Πρώτη δ' ἐστὶ τούτων ἡ τοῦ Ρήνου πέραν, καὶ τῆς λίμνης, κεκλιμένη πρὸς ἑω ῥάχης μετρίως ὑψηλῇ, ἐπουαί τοῦ Ἰσρου πηγαὶ πλησίον Σοήδων, καὶ τοῦ Ἑρκυνίου ὄρου· ἄλλαι δ' εἰσὶν ἐπιστρέφουσαι πρὸς τὴν Ἰλλυρίδα καὶ τὸν Ἀδρίαν, ὧν ἐστὶ τό τε Ποίνινον ὄρος τὸ λεχθὲν, καὶ τὸ Τούλλον, καὶ Φλυγαδία, καὶ τὰ ὑπερκείμενα τῶν Οὐϊνδελεκῶν, ἐξ ὧν ὁ Δούρας, καὶ ὁ Κλάνις, καὶ ἄλλοι πλείους χαραδρώδεις ποταμοὶ συμβάλλουσιν εἰς τὸ τοῦ Ἰσρου ρεῖθρον.

§. 10.

Καὶ οἱ Ἰάποδες δὲ (τοῦτο ἤδη ἐπίμικτον Ἰλλυριοῖς καὶ Κελτοῖς ἔθνος) περὶ τούτους οἰκοῦσι τοὺς τόπους· καὶ ἡ Ὀκρα πλησίον τούτων ἐστίν. Οἱ μὲν οὖν Ἰάποδες πρότερον καὶ εὐανδροῦντες, καὶ τοῦ ὄρους ἐφ' ἑκάτερα τὴν οἴκησιν ἔχοντες, καὶ τοῖς λησθηρίοις ἐπικρατοῦντες, ἐκπεπόνηνται τελέως ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος καταπολεμηθέντες. Πόλεις δ' αὐτῶν Μέτουλον, Ἀρούπεινον, Μονήτιον, Οὐένδων. Μεθ' οὗς ἡ Σεγεστικὴ πόλις ἐν πεδίῳ παρ' ἣν ὁ Νέαιρος αὐτὸς παραρρεῖ ποταμὸς, ἐκδιδούς εἰς τὸν Ἰσρον. Κεῖται δὲ ἡ πόλις εὐφυῶς, πρὸς τὸν κατὰ τῶν Δάκων πόλεμον· ἡ δ' Ὀκρα τὸ ταπεινότατον μέρος τῶν Ἀλπεῶν ἐστὶ, καθ' ὃ συνάπτουσι τοῖς Κάρνοις, καὶ δι' οὗ τὰ ἐκ τῆς Ἀκυληίας φορτία κομίζουσιν ἄρμαμάξαις, εἰς τὸ καλούμενον Νάυπορτον, σαδίων ὁδὸν οὐ πολὺ πλειόνων ἢ τετρακοσίων. Ἐκεῖθεν δὲ τοῖς ποταμοῖς κατάγεται μέχρι τοῦ Ἰσρου καὶ τῶν ταύτῃ χωρίων. Παραρρεῖ γὰρ δὴ τὸ Νάυπορτον

207. ποταμός, ἐκ τῆς Ἰλλυρίδος φερόμενος, πλωτός· ἐκβάλλει δ' εἰς τὸν Σάον· ὥς· εὐμαρῶς εἰς τὴν Σεγεσακὴν κατὰγεται, καὶ τοὺς Παννονίους, καὶ Ταυρίσκους. Συμβαλλει δ' εἰς τὸν Σάον κατὰ τὴν πόλιν, καὶ ὁ Κόλαπις· ἀμφότεροι δ' εἰσὶ πλωτοί, ῥέουσι δ' ἀπὸ τῶν Ἀλπεων. ἔχουσι δ' αἱ Ἀλπεὶς καὶ ἵππους ἀγρίους, καὶ βόας. Φησὶ δὲ Πολύβιος καὶ ἰδιόμορφόν τι ζῷον γενναῖσθαι
208. ἐν αὐταῖς, ἐλαφοειδὲς τὸ σχῆμα, πλὴν ἀνχένος καὶ τριχώματος· ταῦτα δ' εἰκέναι κάπρῳ, ὑπὸ δὲ τῷ γενεῖῳ πυρῆνα ἴσχειν ὅσον σπιδαμαῖον, ἀκρόκομον, πωλικῆς κέρκου τὸ πάχος.

§. 11.

Τῶν δ' ὑπερθέσεων τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν ἔξω Κελτικὴν, καὶ τὴν προσάρκτιον, ἡ διὰ Σαλασσῶν ἐστὶν ἄγουσα ἐπὶ Λούγδουνον. Διττὴ δ' ἐστὶν· ἡ μὲν ἀμαξεύεσθαι δυναμένη, διὰ μῆκους πλείονος, ἡ διὰ Κεντρώων· ἡ δὲ ὀρθία καὶ στενὴ, σύντομος δὲ, ἡ διὰ τοῦ Ποινίνου. Τὸ δὲ Λούγδουνον ἐν μέσῳ τῆς χώρας ἐστὶν, ὥσπερ ἀκρόπολις, διὰ τε τὰς συμβολὰς τῶν ποταμῶν, καὶ διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι πᾶσι τοῖς μέρεσι. Διόπερ καὶ Ἀγρίππας ἐντεῦθεν τὰς ὁδοὺς ἔτεμε, τὴν διὰ τῶν Κεμμένων ὁρῶν μέχρι Σαντόνων καὶ τῆς Ἀκυϊτανίας, καὶ τὴν ἐπὶ τὸν Ῥήνον, καὶ τρίτην τὴν ἐπὶ τὸν Ὠκεανόν, τὴν πρὸς Βελλοάκοις, καὶ Ἀμβιανοῖς· τετάρτη δ' ἐστὶν ἐπὶ τὴν Ναρβωνίτιν, καὶ τὴν Μασσαλιωτικὴν παραλίαν. Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἀριστερᾷ ἀφείσι τὸ Λούγδουνον, καὶ τὴν ὑπερκειμένην χώραν, ἐν αὐτῷ τῷ Ποινίνῳ παλιν ἐκτροπὴ, διαβάντι τὸν Ῥοδανὸν ἢ τὴν λίμνην τὴν Λεμάνην, εἰς τὰ Ἐλουητίων πεδία, κἀντεῦθεν εἰς Σηκουανοὺς ὑπέρθεσις διὰ τοῦ Ἰόρα ὄρους, καὶ εἰς Λίγγονας· διὰ τε τούτων ἐπ' ἄμφω καὶ ἐπὶ τὸν Ῥήνον καὶ ἐπὶ τὸν Ὠκεανὸν δίοδοι σχίζονται.

§. 12.

Ἐπὶ φησὶ Πολύβιος ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' Ἀκυληίαν μάλισα, ἐν 208. τοῖς Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικοῖς, εὐρεθῆναι χρυσεῖον οὕτως εὐφυές, ὥς' ἐπὶ δύο πόδας ἀποσύραντι τὴν ἐπιπολῆς γῆν, εὐθὺς ὀρυκτὸν εὐρίσκεισθαι χρυσόν· τὸ δ' ὀρυγμα μὴ πλείονων ὑπάρχειν ἢ πεντεκαίδεκα ποδῶν· εἶναι δὲ τοῦ χρυσοῦ τὸν μὲν αὐτὸθεν καθαρόν, κυάμου μέγεθος ἢ θέρμου, τοῦ ὀγδόου μέρους μόνον ἀφειψηθέντος, τὸν δὲ δεῖσθαι μὲν χωνείας πλείονος, σφόδρα δὲ λυσιτελοῦς. Συνεργασαμένων δὲ τοῖς βαρβάροις τῶν Ἰταλιωτῶν ἐν διμήνῳ, παραχρῆμα τὸ χρυσίον εὐωνότερον γενέσθαι τῷ τρίτῳ μέρει κατ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν· αἰσθομένους δὲ τοὺς Ταυρίσκους, μονοπωλεῖν, ἐκβαλόντας τοὺς συνεργαζομένους. Ἀλλὰ νῦν ἅπαντα τὰ χρυσεῖα ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐστί. Κάνταυθα δ', ὥσπερ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν, φέρουσιν οἱ ποταμοὶ χρυσοῦ ψῆγμα πρὸς τῷ ὀρυκτῷ, οὐ μέντοι τοσοῦτον. Ὁ δ' αὐτὸς ἀνὴρ, περὶ τοῦ μεγέθους τῶν Ἀλπεων καὶ τοῦ ὕψους λέγων, παραβάλλει τὰ ἐν τοῖς Ἑλλησιν ὄρη τὰ μέγιστα, τὸ Ταῦγετον, τὸ Λύκαιον, Παρνασσόν, Ὀλύμπον, Πήλιον, Ὅσσαν, ἐν δὲ Θράκη, Αἶμον, Ροδόπην, Δούνακα· καὶ φησὶν, ὅτι τούτων μὲν ἕκαστον μικροῦ δεῖν αὐθημερὸν εὐζώνοις ἀναβῆναι 209. δυνατόν, αὐθημερὸν δὲ καὶ παρελθεῖν· τὰς δ' Ἀλπεῖς, οὐδ' ἂν πεμπταῖος ἀναβαίη τις· τὸ δὲ μῆκος ἐστὶ δισχιλίων καὶ διακοσίων σταδίων, τὸ παρῆκον παρὰ τὰ πεδία. Τέτταρας δ' ὑπερβάσεις ὀνομάζει μόνον· διὰ Λιγύων μὲν τὴν ἔγγιστα τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει· εἶτα τὴν διὰ Ταυρίνων, ἣν Ἀννίδας διήλθεν· εἶτα τὴν διὰ Σαλασσῶν· τετάρτην δὲ, τὴν διὰ Ῥαιτῶν· ἀπάσας κρημνώδεις. Λιμνας δὲ εἶναί φησιν ἐν τοῖς ὄρεσι πλείους μὲν, τρεῖς δὲ μεγάλας· ὧν ἡ μὲν Βήνακος ἔχει μῆκος πεντακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ ἑκατὸν πενήκοντα, ἐκρεῖ δὲ ποταμὸς

278 ΣΤΡΑΒ. ΓΕΩΓΡΑΦ. ΒΙΒΛ. Δ. (ΑΔΠΕΙΣ).

209. Μίγκιος· ἡ δ' ἐξῆς Οὐερβανός, τετρακοσίων· πλάτος δὲ στενω-
τέρα τῆς πρότερον· ἐξίησι δὲ ποταμὸν τὸν Τύκινον· τρίτη δὲ
Λάριος μῆκος ἐγγὺς τριακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τριάκοντα·
ποταμὸν δὲ ἐξίησι μέγαν Ἀδδούαν· πάντες δ' εἰς τὸν Πάδον
συρρέουσι. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν ὁρῶν ἔχομεν λέγειν τῶν
Ἀλπινῶν.

